

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/58/2000

PREFERENCJE PARTYJNE W KWIETNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W marcu na scenie politycznej nie odnotowaliśmy wielu wydarzeń mogących mieć bezpośredni wpływ na sympatie polityczne Polaków. Wbrew zapowiedziom przewodniczącego „Samoobrony”, w pierwszej dekadzie marca chłopskie blokady dróg nie sparaliżowały kraju. Dość spokojny przebieg miał tym razem także protest pracowników „Łucznika” w Warszawie. W ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż co jakiś czas powracała kwestia kandydatury na stanowisko prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Jak dotąd, mimo wielu prób, porozumienie w tej sprawie między współkoalicjantami AWS i UW oraz wyłonienie jednego wspólnego kandydata okazało się niemożliwe. Również w kwestii wyborów prezydenckich ciągle pozostajemy w stanie oczekiwania na decyzje najważniejszych gremiów AWS. Podczas odbywającego się w marcu Kongresu Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego doszło do publicznej dyskusji na temat trybu wyboru kandydata AWS - niektórzy prominentni przedstawiciele tej formacji poparli pomysł prawyborów prezydenckich, podczas gdy inni są temu zdecydowanie przeciwni. W marcu dużo mówiło się o istnieniu korupcji w życiu publicznym, opublikowany został m. in. międzynarodowy raport na ten temat. Również NIK, składający niemający w tym okresie najlepszej prasy, przedstawił wnioski dotyczące korupcji z kilkudziesięciu kontroli przeprowadzonych w ciągu ostatnich pięciu lat.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszą niedzielę kwietnia¹, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - niemal dwie trzecie ankietowanych (64%), a więc nieco więcej (o 3 punkty) niż przed miesiącem.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (119) przeprowadzono w dniach 30 marca - 4 kwietnia 2000 roku na 1111-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Od ponad roku ugrupowaniem cieszącym się największym poparciem niezmiennie pozostaje SLD. W kwietniu notowania tej partii, po trzech miesiącach utrzymywania się słabej tendencji do wzrostu poparcia, po raz kolejny osiągnęły rekordowo wysoki poziom. Obecnie, podobnie jak w grudniu ubiegłego roku, głosowanie na SLD zapowiada aż 38% potencjalnych wyborców.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	1999										2000			
	IV ⁽¹⁾	IV ⁽²⁾	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach													
SLD	28	29	30	31	33	34	33	35	31	38	35	36	37	38
AWS	23	23	22	24	20	16	17	17	20	20	16	16	16	15
PSL	11	10	8	9	8	11	8	7	9	7	9	10	8	7
UW	7	8	10	9	7	9	10	10	10	8	11	10	7	7
UP	3	5	4	6	4	5	6	5	4	4	3	5	5	6
KPEiR	2	4	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3
ROP	3	4	3	3	3	2	2	3	3	2	2	1	2	3
ChD III RP	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	0	2	1	1
KPEiR RP	1	2	2	1	1	2	1	1	2	1	1	0	1	1
PLD	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	2	0	1
UPR	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	3	1
ZZR „Samoobrona”	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Inna partia	1	1	1	1	3	2	2	1	1	2	2	1	2	2
Trudno powiedzieć	15	10	12	9	14	13	13	12	12	11	16	13	14	15
N	610	605	629	658	629	632	685	659	637	654	675	672	826	709

Na minimalnie niższym poziomie niż miesiąc temu kształtuje się poparcie dla drugiego z najbardziej liczących się ugrupowań sceny politycznej - AWS. Zamiar oddania głosu na tę formację deklaruje obecnie co siódmy potencjalny uczestnik wyborów parlamentarnych (15%). Notowania AWS są najniższe z dotychczasowych.

Tak samo jak przed miesiącem kształtuje się popularność drugiego z koalicjantów - Unii Wolności. Po odnotowanym w marcu niewielkim spadku poparcia dla tej partii, do jej

zwolenników w dalszym ciągu zalicza się 7% potencjalnych uczestników głosowania. Kwiecień nie przyniósł też znaczących zmian w poziomie poparcia dla PSL. Zamiar oddania głosu na partię ludowców deklaruje obecnie 7% potencjalnych wyborców.

W tym miesiącu tylko nieco słabszy wynik niż UW oraz PSL uzyskała Unia Pracy, której notowania oscylowały zwykle co najwyżej wokół wymaganego dla partii pięcioprocentowego progu poparcia. Zamiar oddania głosu na tę partię deklaruje obecnie 6% badanych. Są to najwyższe notowania UP od września ubiegłego roku.

Nic nie zmieniło się natomiast w sytuacji pozostałych uwzględnionych w naszym sondażu ugrupowań. Nadal niewielkim poparciem potencjalnych uczestników głosowania cieszą się ROP oraz KPEiR (po 3%). Znikomy odsetek ankietowanych deklaruje chęć oddania głosu na pozostałe ugrupowania obecne na naszej liście: „Samoobronę”, UPR, KPEiR RP, ChD III RP oraz PLD (po 1%). Co siódmy potencjalny wyborca (15%) jeszcze nie wie, na którą partię odda swój głos.

★

★

★

Kwiecień nie przyniósł znaczących zmian w społecznym poparciu dla większości ugrupowań funkcjonujących na naszej scenie politycznej. Niemniej niewielkie zmiany w czołówce naszego rankingu okazały się jednoznaczne co do kierunku - odsetek zwolenników SLD już ponad dwuipółkrotnie przewyższa liczbę osób gotowych poprzeć w ewentualnych wyborach AWS. Jest to najwyższa przewaga, jaką w tej kadencji parlamentu najsilniejsza partia opozycyjna osiągnęła nad najważniejszym ugrupowaniem rządzącej koalicji.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	64	18	18	1111
Płeć				
Mężczyźni	71	14	15	527
Kobiety	58	21	21	584
Wiek				
18-24 lat	59	19	21	159
25-34	59	21	20	196
35-44	63	20	17	230
45-54	74	12	13	204
55-64	71	12	16	141
65 lat i więcej	58	21	21	182
Miejsce zamieszkania				
Wieś	63	21	16	410
Miasto do 20 tys.	67	17	16	113
20-100 tys.	67	14	19	248
101-500 tys.	63	18	19	204
501 tys. i więcej mieszk.	60	15	24	137
Wykształcenie				
Podstawowe	55	23	22	340
Zasadnicze zawodowe	62	18	20	296
Średnie	70	14	16	357
Wyższe	77	12	10	119
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	80	14	7	67
Prac.umysł.niż.szczębla	67	14	18	100
Pracownicy fiz.- umysł.	62	17	21	77
Robotnicy wykwalifikowani	68	14	18	116
Robotnicy niewykwalifik.	81	13	6	34
Rolnicy	59	30	11	55
Pracujący na własny rach.	80	10	10	48
Bierni zawodowo				
Renciści	56	26	18	135
Emeryci	65	15	20	209
Uczniowie i studenci	63	21	17	83
Bezrobotni	54	19	27	122
Gospodynie domowe i inni	58	17	26	65
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	67	18	15	166
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	72	15	13	105
sekt. pryw. poza rolnict.	72	10	18	199
prywatnym gosp. rolnym	61	31	8	57
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	61	22	16	191
276-399	59	20	21	121
400-549	65	17	18	225
550-799	61	17	22	138
Powyżej 799 zł	82	10	8	157
Ocena własnych war. mater.				
Złe	57	20	23	361
Średnie	66	19	16	507
Dobre	71	13	16	243
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	69	8	23	68
Raz w tygodniu	64	21	15	616
1-2 razy w miesiącu	62	15	24	167
Kilka razy w roku	65	13	22	168
W ogóle nie uczestniczy	64	16	21	89
Poglądy polityczne				
Lewica	81	12	7	319
Centrum	58	20	22	305
Prawica	72	13	16	231
Trudno powiedzieć	43	27	30	256

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	AWS	ChD III RP	KPEiR	KPEiR RP	PSL	PLD	ROP	SLD
Ogółem	15	1	3	1	7	1	3	38
Płeć								
Mężczyźni	16	1	2	1	7	0	2	42
Kobiety	15	1	3	0	6	1	3	35
Wiek								
18-24 lat	8	3	2	0	2	0	6	35
25-34	20	0	0	0	6	2	2	33
35-44	15	1	0	0	8	0	1	43
45-54	14	0	2	0	5	1	2	46
55-64	17	2	6	3	12	0	2	37
65 lat i więcej	19	3	6	1	8	0	3	32
Miejsce zamieszkania								
Wieś	10	2	3	1	15	1	2	26
Miasto do 20 tys.	19	2	3	0	0	0	3	49
20-100 tys.	18	0	1	0	2	1	1	49
101-500 tys.	19	1	2	0	3	0	3	47
501 tys.i więcej mieszk.	20	2	2	0	1	0	6	33
Wykształcenie								
Podstawowe	15	2	4	2	11	1	2	31
Zasadnicze zawodowe	16	2	2	0	7	1	1	41
Średnie	13	0	2	0	5	0	5	43
Wyższe	22	0	0	0	1	0	1	36
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	12	0	0	0	2	0	2	41
Prac.umysł.niż.szczebla	15	0	0	0	0	0	3	59
Pracownicy fiz.- umysł	22	0	0	0	2	0	3	33
Robotnicy wykwalifikowani	12	0	4	0	12	0	1	43
Robotnicy niewykwalifik.	32	0	6	0	0	2	0	12
Rolnicy	10	0	5	0	34	0	0	21
Pracujący na własny rach.	12	0	0	0	4	0	6	38
Bierni zawodowo								
Renciści	12	2	5	4	10	2	0	42
Emeryci	17	2	6	1	8	0	2	38
Uczniowie i studenci	10	5	0	0	0	0	10	24
Bezrobotni	18	0	0	0	4	2	2	46
Gospodynie domowe i inni	21	3	0	0	6	0	0	32
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	12	0	3	0	4	0	3	41
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	16	0	3	0	3	1	0	41
sekt. pryw. poza rolnict.	20	0	1	0	5	0	3	41
prywatnym gosp. rolnym	14	0	5	0	32	0	0	24
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	18	3	1	0	10	1	1	38
276-399	19	0	5	0	5	0	2	39
400-549	12	0	4	1	8	0	1	38
550-799	17	0	2	1	7	0	3	44
Powyżej 799 zł	21	1	1	1	1	1	5	39
Ocena własnych war. mater.								
Złe	14	2	4	0	10	0	1	40
Średnie	13	1	2	1	6	1	4	40
Dobre	22	1	2	1	3	0	2	33
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	32	3	2	1	5	0	2	24
Raz w tygodniu	17	2	4	0	9	1	4	29
1-2 razy w miesiącu	11	0	1	2	3	0	0	45
Kilka razy w roku	14	0	0	0	4	0	1	52
W ogóle nie uczestniczy	2	0	0	0	0	0	1	77
Poglądy polityczne								
Lewica	4	0	0	0	7	0	1	76
Centrum	12	0	7	1	10	1	5	27
Prawica	42	3	2	1	4	0	4	3
Trudno powiedzieć	9	2	1	2	4	2	1	22

Tabela 2 cd. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?
(%)

	UPR	UP	UW	ZZR "Samo- obrona"	Inna partia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	6	7	1	2	15	709
Płeć							
Mężczyźni	2	6	6	1	1	12	370
Kobiety	1	6	8	0	3	18	339
Wiek							
18-24 lat	1	8	10	3	0	21	94
25-34	1	8	10	0	1	17	115
35-44	1	6	8	1	3	14	146
45-54	3	5	7	1	1	11	149
55-64	0	3	4	0	6	8	100
65 lat i więcej	0	6	3	0	0	19	105
Miejsce zamieszkania							
Wieś	1	6	3	2	2	25	258
Miasto do 20 tys.	1	5	6	0	0	12	75
20-100 tys.	1	7	10	0	0	9	166
101-500 tys.	1	7	10	0	3	5	129
501 tys. i więcej mieszk.	4	3	11	0	7	10	82
Wykształcenie							
Podstawowe	1	6	2	0	2	21	185
Zasadnicze zawodowe	0	7	3	1	0	17	182
Średnie	2	6	10	1	2	10	251
Wyższe	1	4	21	0	4	10	92
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	2	29	0	2	10	54
Prac. umysł. niż. szczebla	2	5	7	0	0	8	67
Pracownicy fiz.- umysł.	3	4	12	0	0	21	47
Robotnicy wykwalifikowani	1	9	4	0	3	11	78
Robotnicy niewykwalifik.	0	16	0	0	0	32	27
Rolnicy	0	0	0	11	3	16	33
Pracujący na własny rach.	8	5	15	0	3	9	38
Bierni zawodowo							
Renciści	1	3	3	2	4	10	75
Emeryci	0	6	3	0	2	14	134
Uczniowie i studenci	0	12	10	3	0	27	52
Bezrobotni	0	9	5	0	2	12	66
Gospodynie domowe i inni	4	2	5	0	3	23	37
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	1	5	12	0	3	15	111
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	2	7	12	0	2	12	75
sekt. pryw. poza rolnict.	3	6	10	0	1	11	142
prywatnym gosp. rolnym	0	2	0	6	2	15	35
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	0	6	1	2	1	19	117
276-399	1	8	2	0	2	17	71
400-549	2	7	4	0	1	21	145
550-799	3	4	7	0	1	10	83
Powyżej 799 zł	0	6	19	0	2	2	128
Ocena własnych war. mater.							
Złe	2	7	3	1	1	15	206
Średnie	1	4	6	2	2	18	331
Dobre	1	8	16	0	3	9	172
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	3	1	2	6	21	47
Raz w tygodniu	1	5	6	1	3	17	393
1-2 razy w miesiącu	1	8	8	1	1	17	103
Kilka razy w roku	3	8	12	0	0	6	109
W ogóle nie uczestniczy	1	5	7	0	0	7	57
Poglądy polityczne							
Lewica	0	6	1	1	0	4	257
Centrum	3	8	6	1	3	17	177
Prawica	2	2	20	0	4	13	166
Trudno powiedzieć	0	7	5	3	1	41	109